

Duften af safran

Duften af safran

Sarah Engell, 2018 (5,3ns)

Den kogte majskolbe smager forkert. Af stål køkken og
gummihandsker og af mørket, vi sidder i. Vi lukker øjnene
5 og tygger langsommere.

Hvis vi tygger på den rigtige måde, knaser det
anderledes, og vi kan smage mandelkager med
appelsinsirup. Bløde og hårde karameller, risdessert med
rosenvand, baklava og kandiseret frugt. Gør vi os ekstra
10 umage, kan vi næsten mærke de støvede jordveje under
fødderne, se varmen sitre over elefantgræsset og høre en

guldsmed svirre i luften.

Men jo flere dage der går, jo mere smager majsen af
stål køkken og gummihandsker. Jo mere tænker vi på den
15 gule bus, der stopper foran lejren og kører ind til byen, hvor
man kan købe mælkechokolade med hasselnødder, der
smager godt, uanset hvordan man tygger.

Men så skal vi ud af skabet. Ud til lydene, blikkene og
det skarpe lys.

20 Derude var majsen bleg, men her i mørket kommer farven
frem, og vi husker den sprøde raslen, når vi løb gennem
citronplantagen, og fugle og insekter fløj op, skræppende,
summende. Gule roser, stærk karry, dyttende gule taxaer,
lyden af skud, følelsen af at springe fra en lastbil i fart.

25 Det giver et sæt i os, da nogen banker på skabet.

»Hussein?«

Mor er den eneste, der kender vores sted. Majskolberne var stadig lune, da hun stak dem i vores lommer og gjorde tegn til, at vi skulle løbe.

30 Mor arbejder i stålkøkkenet. Hun rører rundt i kæmpestore gryder og øser op på tallerkener i kø. En gang om ugen giver stålkøkkenet hende løn. De siger, at hun er dygtig, og mor bliver irriteret.

Hun siger, at det ikke er løn, men lommepenge. Hun
35 siger, at hun ikke vil roses for *monkey work*.

Vi forstår ikke, hvad hun mener. Men vi kan se i hendes øjne, at det er vigtigt. Næsten lige så vigtigt, som dengang hun skubbede os ind i skabet, inden soldaterne begyndte at vælte ting.

40 Derfor sætter vi fødderne mod skabslågen og skubber den op.

Mor lægger penge i vores hænder og forklarer, hvad vi

skal købe.

Vi siger, at stålkøkkenet har masser af mad. At hun ikke
45 behøver at bruge sine egne penge på krydderier. Men som sædvanlig smækker hun bare med tungen.

»Jeg er dødtræt af kogte kartofler. Vi trænger til duften af safran!«

Hendes armbevægelser får hende til at ligne en tung
50 fugl, der ikke kan lette. Det ben, soldaterne knuste, slæber stadig efter hende, når hun går, som noget hun ikke kan slippe af med.

Hvis mor bad om safran, ville dem i stålkøkkenet købe det til hende. De er flinke. Men mor ryster på hovedet og
55 lægger armene over kors. For hende er det vigtigste ikke, at der begynder at dufte af safran, men at det er hende, der har købt det.

DANSK 7.-10. KLASSE

Buschaufføren bliver ved med at kigge op i bakspejlet, da han drejer ud fra lejren. Hans blik følger os, som en lyskegle
60 ved en grænseovergang, mens vi går ned til bagsædet. Vores hætter er trukket op, men det er ikke et skab. Lyset er skarpt og stikkende, og bussens gule farve er hård og beskidt.

Vi rykker hen til vinduet og ser ud. Langs kantstenen ligger himlen i blanke pytter.

65 *Safran, kanel, koriander, mynte, spidskommen.*

Vi gentager mors indkøbsliste i tankerne, til den lyder som en lille sang eller trylleremse. Vi lukker øjnene, og en svag solstråle rammer os gennem ruden. Mor har taget sin flotteste abaya på. Den med guldblomster på ærmerne. Hun
70 lægger safrankrokus i sin morter, maler dem til pulver og drysser det i pandens boblende smør, så den varme, parfumerede duft spreder sig.

En ringeklokke skratter, og vi åbner øjnene. På den

anden side af busvinduet kører biler og cykler gennem
75 vandpytterne, så spejlbillederne går i stykker.

Trafikken larmer, og vi gør os umage med at gå tæt på muren. At bukke os sammen under hætterne. Alligevel føles det, som om vi fylder hele fortovet. En gammel dame går helt ud på cykelstien for at komme forbi.

80 Supermarkedets døre glider op, og de lange rækker af slik og chokolade får vores munde til at løbe i vand.

Ud, forpulede køter!

Det snurrer i maven, da vi tænker på sidste gang, vi var her. Drengen fra lejren sagde, at han ville have betalt for
85 chokoladen. Han kunne ikke forklare, hvorfor den lå i hans lomme.

Vi tænker på blikkene, da de smed ham ud. Blikke, der lignede soldaternes.

Ovre ved krydderihylderne står alting med forkerte

Fra Bibliotek, DANSK 7-10 | GYLDENDALS FAGPORTALER, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan Tekst & Node.

Denne pdf er udskrevet af Marlene Kiilerich Mejdal, Højboskolen, 10-03-2025.

90 bogstaver. Glassene er af tykt plastic, og lågene er pakket stramt ind, så man ikke kan snuse sig frem.

Det larmer, da vi taber et glas, og det ruller over gulvet.

En mand med skjorte og navneskilt samler det op og stiller det på plads. Han peger på krydderierne og siger
95 noget, vi ikke forstår.

Vi remser mors indkøbsliste op, og manden løfter en hånd. Han går med hurtige skridt, løber næsten. Måske kommer han om lidt farende med et net, ligesom hundefangeren i Tom og Jerry, som de viste på
100 fællesfjernsynet i går?

Vi vil stikke af. Men vi tør ikke at komme hjem til mor med ingenting. Koriander og mynte er grønt, så vi tager nogle glas med grønt og lægger dem i indkøbskurven. Mor har fortalt, at safran er så fint, at det ikke kommer i glas,
105 men i små gennemsigtige kuverter, og vi leder på hylderne og stivner, da manden med navneskiltet står der igen. Han

slår ud med armen. Ved siden af ham står en stor dreng med et ar ved øjenbrynet. Drengen kigger på vores krydderiglas og trækker på smilebåndet.

110 »Timian, tørret persille ...«

Overraskelsen over, at vi kan forstå ham, får os næsten til at gengælde hans smil. Han giver os nye glas og et lille brev med røde safrantråde, der ligner garn. Han kigger på vores penge og siger: »Og så er der lige råd til lidt slik også.«

115 Ved busstoppestedet står nogle store, hvide drenge, der også har hættetrøjer på. De laver røgringe med deres cigaretter, spytter efter en solsort, ligesom den i vores skolebog. Vi fik bogen på forhånd, så vi kunne glæde os til, at vi skulle starte, men allerede på side otte fik vi det underligt og lukkede
120 bogen igen.

Solsorten har runde, blanke øjne med en gul ring omkring. Det var nemmere at se i bogen end nu. Den hopper

rundt på fortovet, som om den har glemt sine vinger. Som om den er forvirret over, at den er på et fortov og ikke i en
125 grøn trækrone.

Vi står så stille, vi kan, men drengene får øje på os alligevel. De siger det første ord, vi lærte.

Perker-svin.

De siger griselyde og laver fagter med deres hænder,
130 som om de vil fortælle os noget på tegnsprog. En strakt langefinger. En pegefinger, der kører over en strube.

Hver dag beslutter vi os for ikke at tænke mere på far. Det er svært.

Mor drejer glassene i hænderne, skruer låget af mynten og
135 snuser til den. Hun smiler med knækkede tænder og kysser os i håret.

Svin og hunde er *najasat al-ghaliza*. Meget urene. Hvis en hund slikker en tallerken, skal tallerkenen smides ud

med det samme. Alt, hvad hunden har rørt ved, skal vaskes
140 og steriliseres.

Mor skruer låget af mynten og stikker næsen derned.

Hun snuser og snuser, og vi har lyst til at gå i bad. Vi har lyst til at kravle tilbage i mørket, hvor vi bare er to tvillingebrødre med et stykke chokolade, vi har betalt for.

145 »Duft,« siger mor og holder mynten frem.

Vi ryster på hovedet.

Mor snuser en sidste gang, inden hun skruer låget på.

»Jeg går over i køkkenet om lidt. Inden de andre kommer. Så det bliver en overraskelse.«

150 Det er noget nyt, at hun er begyndt at tale på den måde. I korte, hurtige sætninger, som om hun er bange for at blive afbrudt.

»Vil du med?« siger hun. »Vil du hjælpe med maden?«

»Nej tak, mama.«

155 Hun kysser os på håret, inden hun går, og vi åbner

skabet.

I bunden ligger en afgnavet majs kolbe. Vi kigger længe på den, og noget indeni begynder at flimre som på en tv-kanal uden signal.

160 Vi sætter os på klapudsengen og tager chokoladen frem. Sliksulten er væk. Vi lukker øjnene og tænker på citroner og stærk karry og solsikkemarkar med tunge, gule sole, men det flimrer hele tiden, og forkerte billeder kommer frem.

Følelsen af det tykke, røde tæppe under spisebordet.

165 Stilheden efter flyene, og fars overskæg, der smilte, da han bukkede sig ned til os og sagde, at det var overstået. Himlen bag vinduerne, blå og tavs. Lettelsen i maven og duften af mors maqluba. Ris, kylling, røde peberfrugter og violette auberginer i regnbuelag.

170 Hun var ved at skære et stykke til far, da vi hørte dem. De sparkede døren ind og pegede på os med sorte maskingeværer.

Far rakte armene i vejret. Der lød et skud, og hans krop trak dug og tallerkener med sig i faldet.

175 Soldaterne slæbte ham gennem stuen og udenfor. Mor løb efter dem og slog på dem med sine små knytnæver, og jeg turde ikke at bevæge mig. Sad tavs ved siden af Amir, stadig med kniv og gaffel i hænderne og kiggede på blodet, der løb hurtigt og mørkt fra et lille rundt hul i Amirs
180 skulder.

Jeg kunne høre dem udenfor, støvler, råb, noget, der blev slæbt over jorden, og mors hurtige vejrtrækning, da hun kom alene tilbage. Hun humpede hen til os og skubbede os ind i et skab. Hun skubbede hårdt. Der blev mørkt, og så var
185 lyden af soldaterne der igen. De væltede ting og råbte af mor, men det værste var, at de også grinede.

Da mor begyndte at skrigе, tog jeg Amirs hånd. Vi sad i mørket og lyttede til skrigene. Så til stilheden. Vi vidste, at vi ikke måtte græde. At der skulle være lige så stille i skabet

190 som udenfor. Det var nemmere, dengang vi bare øvede.

Hver gang jeg gav Amirs hånd et klem, klemte han tilbage. Det var den eneste måde, vi talte sammen.

Hvor længe sad vi sådan? Alt blev underligt flydende.

Tiden, tankerne, blodet fra Amirs skulder, der blev ved med
195 at løbe, og som jeg kunne mærke som en klistret varme, når
jeg rørte ved ham. Min mave rumlede så højt, at jeg var
bange for, at nogen ville høre det. På et tidspunkt blev
maven stille igen. Som om den opgav. Vi holdt os vågne i
mørket, klemte hinandens hænder for at sige alt det, vi ikke
200 kunne sige.

Amir blev i skabet, da jeg kravlede ud. Jeg kaldte på
mor, men hun svarede ikke. Hun lå underligt på tæppet som
en dukke, der var faldet fra stor højde.

Jeg lagde mig ved siden af hende. Lukkede også øjnene.

205 Det var sådan, naboerne fandt os.

»Hussein?«

Skabet står åbent, og Amirs øjne lyser hvidt derinde.

Skabet i lejren er mindre, end skabet var derhjemme.

Men mørket derinde er det samme. Mørket og hans blik.

210 »Chokolade?« siger han og kigger på min hånd.

»Med nødder. Din yndlings.«

Smilet passer ikke til hans øjne. De er runde og blanke,
ligesom solsortens. Hver dag beslutter vi os for ikke at tænke
mere på far. Hver dag beslutter vi os for, at vi godt kan klare
215 os uden deres chokolade og ting.

»Undskyld,« hvisker jeg.

Han kigger længe på mig. Så hvisker han: »Varm jord
og stammerne på høje daddelpalmer. Kokosnøddens skal,
bløde hønsefjer og æg, der stadig er lune.«

220 Mit smil passer heller ikke til mine øjne, kan jeg mærke.

»Grankogler og kaffebønner,« siger han. »Svævende
balkanhøge, varm kakao, og dine øjne.«

Min hals snører sig sammen, og selv om jeg tænker og tænker, kan jeg ikke finde på flere brune ting.

225 Det flimrer sådan i hovedet. Sorte og hvide myrer, der slås.

»Jeg tør ikke være alene,« siger han. »Tør du være alene?«

»Nej.«

230 »Så kom ind til mig.«

Jeg ved ikke, hvorfor jeg bliver siddende. Jeg ved ikke, hvorfor jeg har lyst til at løbe ud i stålkøkkenet og hente mor.

Han kigger på mig uden at blinke. Det er, som om han
235 slet ikke har nogen øjenlåg.

»Du glemte mig,« hvisker han.

Jeg ryster på hovedet.

»Du lovede, at vi skulle holde sammen. Og så glemte du mig.«

240 »Det var *dig*, der glemte *mig*. Jeg klemte din hånd, men du ...«

Jeg holder vejret, ligesom dengang, for at holde tårerne inde. »Jeg var helt alene.«

»Jeg er lige her.«

245 Jeg ser på den afgnavede majskolbe i bunden af skabet. Der er kun én, og flimmet er overalt i hovedet.

Vi sad i mørket så længe. Vi klemte hinandens hænder for at sige alt det, vi ikke kunne sige.

Til sidst holdt Amir op med at klemme tilbage.

250 Hver dag beslutter vi os for ikke at tænke mere på det.

Lyset der faldt ind på ham, da jeg åbnede skabslågen. Hans blege ansigt og åbne mund, halsen i en helt forkert vinkel.

Den ene hånd så ud, som om den rakte ud efter mig, og jeg blev nødt til at lukke skabet igen.

255 Det giver et knæk, da jeg brækker chokoladen over i to. Jeg rækker det største stykke frem, men han tager det ikke.

DANSK 7.-10. KLASSE

Jeg ser ind i det tomme skab. Sidder længe sådan, mens
hele min krop ryster.

Ovre fra stålkøkkenet kan jeg dufte safran, og jeg
260 tænker på den store dreng i supermarkedet. Hans ar ved
øjebrynet, og hvordan han næsten fik mig til at smile.

Med et hårdt skub får jeg vinduet op. Udenfor er himlen
bleg. I en busk sidder en solsort og fløjter. Jeg kan skimte
dens gule næb mellem bladene.

265 *Fra antologien "Brun", Høst & Søn*

Fra Bibliotek, DANSK 7-10 | GYLDENDALS FAGPORTALER, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan Tekst & Node.

Denne pdf er udskrevet af Marlene Kiilerich Mejdal, Højboskolen, 10-03-2025.